

SØ- OG HANDELSRET TEN DOM

afsagt den 10. januar 2020

PP Møbler ApS
(advokat Peter Schønning)

mod

Bryggeriet Skive ApS
og
Knud Bjerre
(advokat Anders Skov for begge)

Denne afgørelse er truffet af konstitueret dommer Mette Skov Larsen og de sagskyndige medlemmer Karin Schou Andersen og Bo Jul Linnemann.

Sagens baggrund og parternes påstande

Denne sag drejer sig navnlig om, hvorvidt Bryggeriet Skive ApS og/eller Knud Bjerre ved eksemplarspredning, herunder salg, og offentlig visning af en række stole krænker PP Møbler ApS' rettigheder efter ophavsretsloven og markedsføringsloven til stolen PP503 (også kaldet The Chair) af Hans J. Wegner.

PP Møbler ApS har nedlagt følgende påstande:

1. Principalt: Sagsøgte 1, Bryggeriet Skive ApS, og sagsøgte 2, Knud Bjerre, tilpligtes in solidum at betale 475.000 kr. til sagsøger, PP Møbler ApS, med sædvanlige procesrenter fra seneste sagsanlæg den 29. maj 2019, til betaling sker.

Subsidiært: Sagsøgte 1, Bryggeriet Skive ApS, tilpligtes at betale 475.000 kr. til sagsøger, PP Møbler ApS, med sædvanlige procesrenter fra sagens anlæg den 28. november 2018, til betaling sker.

Mere subsidiært: Sagsøgte 2, Knud Bjerre, tilpligtes at betale 475.000 kr. til sagsøger, PP Møbler ApS, med sædvanlige procesrenter fra sagens anlæg den 29. maj 2019, til betaling sker.

2. Sagsøgte 1, Bryggeriet Skive ApS, forbydes at vise stole som vist i bilag 2 offentligt i sagsøgte 1's restaurant Bryggeriet i Skive.
3. Principalt: Sagsøgte 1, Bryggeriet Skive ApS, og sagsøgte 2, Knud Bjerre, tilpligtes in solidum at udlevere 66 stole som vist i bilag 2, der er indkøbt af sagsøgte 1 eller sagsøgte 2 og benyttes i sagsøgte 1's restaurant Bryggeriet i Skive, til sagsøger, PP Møbler ApS, subsidiært tilintetgøre stolene.

Subsidiært: Sagsøgte 1, Bryggeriet Skive ApS, tilpligtes at udlevere 66 stole som vist i bilag 2, der er indkøbt af sagsøgte 1 eller sagsøgte 2 og benyttes i sagsøgte 1's restaurant Bryggeriet i Skive, til sagsøger, PP Møbler ApS, subsidiært tilintetgøre stolene.

Mere subsidiært: Sagsøgte 2, Knud Bjerre, tilpligtes at udlevere 66 stole som vist i bilag 2, der er indkøbt af sagsøgte 1 eller sagsøgte 2 og benyttes i sagsøgte 1's restaurant Bryggeriet i Skive, til sagsøger, PP Møbler ApS, subsidiært tilintetgøre stolene.

4. Sagsøgte 1, Bryggeriet Skive ApS, og sagsøgte 2, Knud Bjerre, idømmes en af retten fastsat bødestraf i henhold til ophavsretslovens § 76, stk. 1, nr. 1, jf. § 2, og § 77, stk. 1, jf. for så vidt angår sagsøgte 1 ophavsretslovens § 80.

Bryggeriet Skive ApS og Knud Bjerre har nedlagt følgende påstande:

Over for sagsøgers påstand 1 (principale og subsidiære):

Frifindelse.

Over for sagsøgers påstand 2:

Principalt: Afvisning.

Subsidiært: Frifindelse.

Over for sagsøgers påstand 3 (principal og subsidiære):

Principalt: Afvisning.

Subsidiært: Frifindelse.

Over for sagsøgers påstand 4:

Frifindelse.

Sagen er anlagt den 28. november 2018 mod Bryggeriet Skive ApS og den 29. maj 2019 mod Knud Bjerre.

Oplysningerne i sagen

Sagens parter

PP Møbler ApS (herefter PP Møbler) er et familieejet dansk møbelsnedkeri, der er specialiseret i at producere kvalitetsmøbler af dansk design, herunder blandt andet møbler skabt af Hans J. Wegner.

Bryggeriet Skive ApS (herefter Bryggeriet), der blev stiftet i marts 2018, driver restauranten Bryggeriet beliggende i Skive. Selskabet er ejet af blandt andre Knud Mogensen og Knud Bjerre.

Knud Bjerre er medejer af Bryggeriet og købte i marts 2018 personligt de omtvistede stole i Alanya i Tyrkiet.

Produkterne

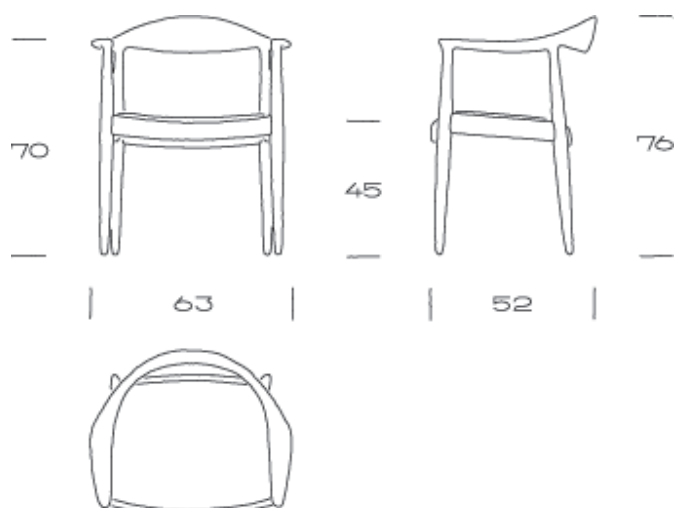
The Chair

Stolen *The Chair* (også kaldet "Den Runde"), der hos PP Møbler har produktnummeret PP503, er tegnet i 1949 af Hans J. Wegner i forbindelse med en udstilling.

The Chair er en af de mest kendte stole inden for klassisk dansk møbeldesign. Stolen er oprindeligt designet i egetræ i en enkel, modernistisk stil.

Stolen produceres i flere varianter, herunder i forskellige træsorter samt forskellige sædematerialer og -farver.

The Chair har følgende udformning og mål angivet i cm:

Stolen blev særligt kendt verden over, da den i 1960 blev anvendt i en TV-debat mellem præsidentkandidaterne John F. Kennedy og Richard M. Nixon. Der er fremlagt følgende billede, der viser John F. Kennedy i The Chair.

The Chair sælges til en listepriis på mellem ca. 24.000 kr. og ca. 36.000 kr. eksklusiv moms.

Under hovedforhandlingen er to eksemplarer af The Chair forevist retten.

Stolene benyttet i restaurant Bryggeriet

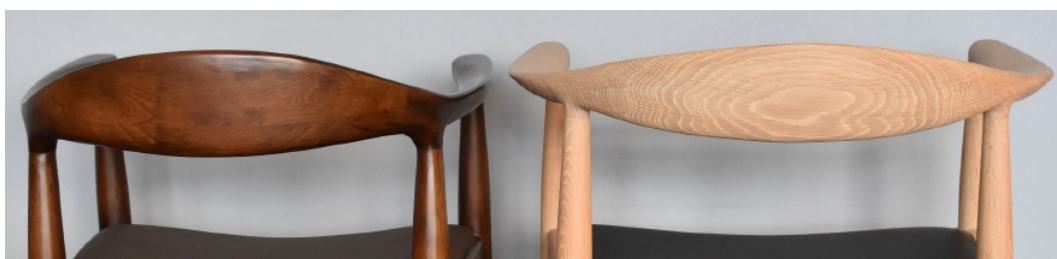
Som bilag 2 er fremlagt en række billeder fra restaurant Bryggeriet, herunder følgende billede, der viser et udsnit af de 66 stole, som benyttes i restauranten.

Under hovedforhandlingen er et eksemplar af Bryggeriets stol forevist retten.

Der er fremlagt adskillige billeder af stolen fra Bryggeriet opstillet ved siden af et eksemplar af The Chair til illustration af stolenes ligheder og forskelle.

Som eksempler fremhæves blandt andet følgende billeder, hvor PP Møblers The Chair er opstillet til højre, mens Bryggeriets stol er opstillet til venstre.

De omhandlede stole har til sammenligning følgende mål:

	Bryggeriets stol	The Chair
Højde (bund til armlæn)	68,3 cm	70 cm
Højde (bund til sarg)	33,3 cm	37,2 cm
Sædeoverflade til sæderyg	20 cm	24,2 cm
Bredde	54,4 cm	63 cm

Der er uklart, hvem der har produceret stolen, som benyttes i Bryggeriet.

Forløbet mellem parterne forud for denne sag

Knud Bjerre indkøbte i marts 2018 75 stole i Alanya i Tyrkiet fra møbelfirmaet Sette. Der er fremlagt en faktura for købet af blandt andet 75 stole dateret den 26. marts 2018. Det fremgår heraf, at stolene kostede 440 tyrkiske lira pr. styk, hvilket efter det oplyste svarer til ca. 530 kr.

66 af stolene blev efter det oplyste transporteret til Skive i Danmark til brug som inventar i restaurant Bryggeriet. De sidste 9 stole blev efter det oplyste benyttet af Knud Bjerre i hans feriehus i Tyrkiet. Knud Bjerre har efterfølgende solgt huset med inventar.

PP Møbler blev i juni 2018 opmærksom på, at Bryggeriet benyttede de omhandlede stole. Det var PP Møbblers opfattelse, at stolene krænkede PP Møbblers rettigheder til The Chair tegnet af Hans J. Wegner.

Ved brev af 25. juni 2018 rettede PP Møbler henvendelse til Bryggeriet via Ret-tighedsAlliancen angående de påståede krænkelser. I henvendelsen anførte

man blandt andet, at stolene udgjorde slaviske efterligninger af The Chair, og at den offentlige visning af stolene var i strid med ophavsretsloven.

Efter en telefonisk drøftelse fremsendte Knud Bjerre via e-mail den 6. juli 2018 nærmere oplysninger om stolenes oprindelse. Af henvendelsen fremgik blandt andet:

"...

Jeg har købt disse stole i god tro sammen med en del andet inventar, hos møbelfirmaet Sette ... Deres hjemmeside er www.settehome.com

Til orientering kan jeg oplyse, at stolene er mine personligt og at jeg har udlånt dem til Bryggeriet. Jeg er naturligvis i besiddelse af original faktura samt kvittering for købet med mit private kreditkort.

Stolene har stået på Bryggeriet siden åbningen den 28. april.

Hverken Bryggeriet eller jeg har nogen interesse i at bryde loven, og har på intet tidspunkt været opmærksom på at vi muligvis gør det. Stolene er som sagt købt i en ganske almindelig fysisk møbelforretning i Tyrkiet.

Ud fra de billeder du har sendt, der kan jeg godt se at der er ligheder med din klients stol, som jeg desværre ikke kendte på forhånd. Jeg er dog ikke enig i at det er en slavisk kopi, da der som også billederne viser, er tydelige forskelle.

For at undersøge sagen yderligere, vil jeg meget gerne modtage kopi af de to domme du henviser til, således at jeg kan vurdere, om jeg er enig med dig i at der er tale om offentlig visning af ophavsberettigede stole. Jeg skal derfor anmode dig om at fremsende kopi af de to domme som du henviser til.

..."

Erik Lindevang Madsen fra RettighedsAlliancen besvarede henvendelsen samme dag, og af hans e-mail fremgik blandt andet:

"...

Vedlagt finder du de to afgørelser, jeg henviser til.

Jeg vil sætte pris på, at du sender mig en kopi af kvitteringen for køb af møblerne, så vi har mulighed for at se dokumentation for købet.

Dernæst vil det være super, om du senest mandag den 9. juli 2018 kl 14 skriftligt tilkendegiver, om du er enig i, at der er tale om en krænkelse efter ophavsretsloven gerne via e-mail. Vi kan derpå hurtigt tage stilling til, hvordan vi løser sagen.

..."

Knud Bjerre sendte den 9. juli 2018 endnu en e-mail til RettighedsAlliancen, hvor han blandt andet oplyste, at han ikke kendte til producenten af stolene, men at han havde fået oplyst, at der var to store fabrikker i Tyrkiet, som producerede nogle stole, som lignede dem, han havde købt.

Den 10. juli fremsendte Erik Lindevang Madsen fra RettighedsAlliancen følgende krav på vegne af PP Møbler:

" ...

Jeg har i al fairness haft kontakt med rettighedshaveren PP Møbler v/Sten Hansen, cc'ed her og det er hans holdning, at de ønsker at lave et mindelig udenretligt forlig.

For at realisere dette har PP Møbier følgende krav;

- I fjerner møblerne fra Bryggeriet indenfor en "rimelig frist" (hvor I får mulighed for at finde andre møbler)
- I sender kopi af fakturaen, når du er tilbage gerne senest den 30. juli 2018 til både Sten Hansen og jeg via email
- Sender Oplysninger om de to kendte fabrikker af møblerne i Tyrkiet
- Sender et katalog til Sten Hansen
- Du tilkendegiver, at du ikke ønsker at krænke PP's ophavsrettigheder til The Chair eller andre PP produkter i fremtiden

Grundet ferieperiode vil derfor være hensigtsmæssigt, at du kort giver os et signal snarest muligt og **senest i morgen den 11. juli 2018** så vi ved om du har interesse i at løse sagen på denne måde.

..."

Der var yderligere korrespondance mellem parterne i perioden indtil 16. oktober 2018 vedrørende dokumentation for stolenes oprindelse samt PP Møbblers tilbud til Bryggeriet om køb af nye stole.

Advokat Peter Schønning rettede på vegne af PP Møbler henvendelse til Bryggeriet den 7. november 2018, da parterne ikke kunne komme til enighed om fjernelse af stolene i restauranten.

Øvrige dokumenter

Der er fremlagt en udskrift fra restaurant Bryggeriets hjemmeside, hvor stolene er afbildet. Om restauranten fremgår blandt andet følgende:

" ...

Centralt beliggende i centrum af Skive, hvor de to gågader mødes, har vi indrettet Bryggeriet i et smukt nyrenoveret murstenshus, med stilfulde møbler, hyggelig belysning og en projektor, ...

..."

Der er desuden fremlagt en udskrift af restaurantens facebookside, hvor stolene er afbildet.

Der er endvidere fremlagt udskrifter af hjemmesider fra de tyrkiske firmaer Letta og Bienal, hvor der udbydes en stol til salg kaldet Maldiv, som minder om stolene omfattet af nærværende sag.

Som eksempler på andre lignende stole har Bryggeriet og Knud Bjerre fremlagt to annoncer fra Lauritz.com, der vedrører en stol i elmetræ af N. Eilersen henholdsvis seks armstole i valnød af ukendt møbeldesigner.

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af Kasper Holst Pedersen, Knud Bjerre, Sten Hansen og Knud Mogensén.

Kasper Holst Pedersen har forklaret, at han er uddannet møbelsnedker og økonom. PP Møbler har været i familiens eje i tre generationer, og virksomheden er oprindeligt grundlagt af hans bedstefar i 1953.

Han har selv beskæftiget sig meget med Wegners møbler og arbejde, som har betydet meget for opbygningen af firmaet. PP Møbblers sortiment i dag består næsten udelukkende af Wegner-møbler, hvis produktion Wegner i sin tid tilbød til virksomheden.

PP Møbblers fokus var fra begyndelsen at producere fantastisk møbelkunst og eksperimentere med design. Kort efter grundlæggelsen begyndte PP Møbler som underleverandør at producere stel til Wegners "Bamsestol". Wegner besøgte i den forbindelse PP Møbblers værksted.

Wegner, der selv var møbelsnedker, var meget opmærksom på, at hans møbler var udført håndværksmæssigt korrekt. Wegner fulgte derfor løbende produktionen af sine møbler, herunder produktionen på PP Møbblers værksted. På baggrund af møder i værkstedet blev der op igennem 1950'erne skabt et nært forhold mellem Wegner og hans bedstefar.

The Chair blev Wegners gennembrud. Introduktionen af stolen i 1949 blev også et gennembrud inden for dansk design, og Danmark begyndte herefter at eksportere møbler til blandt andet USA.

The Chair var et resultat af Wegners årelange studier af kinesiske karmstole, der er udformet med et rygbræt ned gennem rygstykket. Wegners Y-stol blev det industrielle udfald af hans studier, mens The Chair var udformet med sigte på god ergonomi.

Wegner fornyede og forenkede designet ved at fjerne den kinesiske karmstols rygbræt og i stedet udbygge rygstykket til støtte for lænden. Alt materiale blev fjernet fra de steder, hvor det ikke havde en funktion, og der blev lagt særlig vægt på stolens kopstykke, dvs. det kombinerede ryg- og armlæn. Der var fo-

kus på håndværket, og stolen skulle vise, hvad den ypperste snedkerkunst kunne præstere.

Stolen blev udstillet på Snedkerlaugets udstilling, og der blev herefter bragt billeder af stolen i det amerikanske magasin Interiors Magazine. Den amerikanske designbranche gav senere stolen navnet The Chair.

The Chair blev siden anvendt i en TV-duel mellem John F. Kennedy og Richard M. Nixon. Debatten blev en historisk begivenhed, idet to præsidentkandidater for første gang nogensinde blev placeret over for hinanden, og debatten blev bragt i fjernsynet. Billedet af John F. Kennedy i stolen blev populært og ikonisk, og TV-duellen havde derfor betydning for udbredelsen af kendskabet til The Chair.

Stolen er i dag verdenskendt og med til at markedsføre Danmark, idet den er udtryk for det ypperste snedkerhåndværk. Da der er tale om en meget bekostelig stol, findes den ikke i mange hjem.

PP Møbler overtog rettighederne til produktionen af The Chair i 1990, og produktionen begyndte umiddelbart herefter. PP Møbler har eneretten til at producere, markedsføre og sælge stolen.

The Chair er en meget vanskelig stol at producere, og det er derfor svært at vurdere, hvor lang tid det tager at producere én stol. Det tager formentlig én mand tre hele dage koncentreret at producere én stol.

The Chair er modsat Bryggeriets stol udskåret af ét stort stykke træ. PP Møbler modtager træstykket to år inden, at stykket skal anvendes, og herefter skal det forarbejdes på en særlig måde. Fra træstykket anskaffes, til en stol står færdig, forløber der derfor ca. tre år.

Selve konstruktionen på The Chair og Bryggeriets stol er fuldstændig den samme. Begge stole har fire lige ben, der er bredest på midten. De har en simpel sædekonstruktion, hvor selve sædet er integreret med sargen, hvilket er med til at stabilisere stolen.

The Chairs sæde ligger nede i stolens sarg, hvilket er meget vanskeligt at udføre håndværksmæssigt. I mange tilfælde er stolens sæde adskilt fra sargen eller lagt oven på. Med Bryggeriets stol har man forsøgt at opnå samme udtryk, men sædet ligger mere oven på end nede i sargen.

Alle afvigelserne på Bryggeriets stol skyldes, at man håndværksmæssigt ikke har gjort sig umage. Producenten har forsøgt at opnå samme udtryk som på The Chair, men på en simplere og billigere måde.

Sargen er f.eks. lige bred på hele stykket og flad, hvilket er meget nemmere og enklere at producere. Sargen på The Chair er derimod smallere på midten og buer, hvilket produktionsmæssigt er vanskeligere og kræver et større stykke træ.

Kopstykket er også en efterligning af kopstykket på The Chair med sin organiske form, hvor arm og ryglæn går ud i et, men de raffinerede detaljer - de tapede samlinger og det lidt bredere stykke på armlænene - mangler. Det er tydeligt, at man har ønsket at opnå det samme organiske udtryk, men at man ikke har haft evnerne til det eller har ønsket at spare på materialerne. Man har også forsøgt at eftergøre den organiske overgang fra ben til kopstykket. Stolenes helhedsindtryk er det samme, og de er forvekslelige, men Bryggeriets stol er produceret i dårligere kvalitet, hvilket kan ses flere steder.

Man kan lave karmstole på mange forskellige måder, og Wegner har lavet flere variationer selv. Det er derfor ikke uundgåeligt, at to karmstole kommer til at have så mange ligheder, som i dette tilfælde.

Det er forstyrrende for markedet, når Bryggeriet udstiller de omhandlede stole i sin restaurant i Skive. Der er flere, der kender til Wegners stole, men de kender ikke så indgående til håndværket, at de kan skelne mellem The Chair og stolene i Bryggeriet. Det er skadeligt og har en meget negativ indvirkning på Wegner-brandet, The Chair og PP Møbler, hvis folk tror, at stolene faktisk har forbindelse til Wegner.

Den vejledende udsalgspris for ét eksemplar af The Chair er mellem 33.000 kr. og 45.000 kr. inklusiv moms. PP Møbler har et dækningsbidrag på ca. 5.000 kr. pr. stol. Ca. halvdelen af prisen eksklusiv moms. går til avance i butikkerne, fragt samt royalty til Wegner-familien. PP Møbler har ca. 12.500 kr. at arbejde for, og produktionen koster i sig selv ca. 7.500 kr. I armlænet alene er der f.eks. anvendt materialer for 1.000 kr., og derudover skal PP Møbblers medarbejdere lønnes efter danske overenskomster.

Ca. 10-12 % af PP Møbblers omsætning kommer fra The Chair, som PP Møbler sælger både i Danmark og til udlandet. PP Møbler har i alt 8-10 stole i sit sortiment.

PP Møbler har solgt The Chair til flere restauranter. Han vil tro, at det er restauranter med fokus på kvalitet, der ville købe The Chair.

PP Møbler har tidligere oplevet, at andre kopierede The Chair. PP Møbler samarbejder med toldmyndighederne, der tidligere har stoppet import af stole, der ikke lignede The Chair nær så meget som stolene i Bryggeriet.

I alle tidligere sager har modparten erkendt, at der var tale om kopistole. På den baggrund er der indgået forlig om destruktion eller udlevering af de pågældende stole.

Han er ikke bekendt med de to stole, der fremgår af udskrifterne fra Lauritz.com.

Knud Bjerre har forklaret, at han i omkring 30 år har været beskæftiget i underholdningsbranchen. Han ejer og driver tre restauranter i Skive, herunder Bryggeriet. Han er ejer eller involveret i driften af flere kulturinstitutioner, og er derfor meget bevidst om møbler i det offentlige rum, herunder opmærksom på, at der ikke skal stå kopimøbler fremme offentligt.

Stolene købte han 1. marts 2018, da han var i Alanya i Tyrkiet, hvor han har haft sommerhus i 11 år.

Da Knud Mogensen og han havde besluttet at åbne en ny ølbar i Skive, foreslog han, at han tog til Alanya for at få inspiration til indretning fra barer og restauranter dér.

Idéen var, at Bryggeriet skulle indrettes i mørke farver, og han havde allerede købt nogle mahogniborde hos en snedker. Han skulle derfor finde nogle stole, der passede til resten af indretningen.

Han var rundt i flere almindelige møbelforretninger i Alanya, herunder møbelforretningen Sette, hvor han kiggede på flere forskellige møbler.

Han faldt over en stol i lyst træ med et grønt sæde og spurgte, om den kunne leveres i en mørkere version. Han blev præsenteret for et katalog indeholdende stolen i en anden farvekombination. Stolen var lavet i valnød, og den havde et brunt sæde. Han købte 75 stole i den mørke farvekombination.

Ni af stolene blev placeret i hans sommerhus i Alanya, og de resterende 66 stole blev sendt til Danmark med de andre møbler, han havde købt i Sette.

Han har siden solgt sit sommerhus med inventar, herunder de ni stole.

Efter anbefaling fra sin revisor besluttede han pr. 30. juni 2019 at indskyde de 66 stole som aktiver i Bryggeriet. Stolene er blevet solgt til Bryggeriet til præcis samme værdi, som han havde købt stolene for i Alanya.

Han havde aldrig set The Chair før, og hvis det havde været hans intention at købe en kopistol, havde han fundet én på internettet og ikke en stol i en lokal butik i Tyrkiet.

Han havde heller ikke lagt mærke til The Chair på Hereford Beefstouw i Skive før denne sag.

Han hørte fra PP Møbler første gang den 6. juli 2018 og fremsendte i forbindelse med korrespondancen dokumentation for købet af stolene.

Efterfølgende havde han flere møder med Sten Hansen fra PP Møbler, der foreslog, at Bryggeriet i stedet købte stole fra PP Møbler.

Han mener ikke, at stolene i Bryggeriet er en slavisk kopi af The Chair. Han ved ikke, hvem der har produceret stolene, blot at de er købt i Sette i Alanya på baggrund af billedet i et katalog.

Hans søn arbejder i Bryggeriet, men han kender ikke til møbler, design eller Wegner.

Sten Hansen har forklaret, at han er salgsansvarlig hos PP Møbler, herunder ansvarlig for salget i Danmark og Tyskland.

Han har arbejdet som møbelhandler i branchen i 29 år og har været ansat som salgsansvarlig hos PP Møbler i ni år.

PP Møbler producerer ca. 300 eksemplarer af The Chair om året. Han er usikker på, hvor meget der eksporteres til udlandet kontra sælges i Danmark.

I Danmark er det typisk restauranter, større virksomheder, revisionshuse, advokatfirmaer og kontorer i øvrigt, der køber PP Møbblers stole. I Fredericia er der en gourmetrestaurant, der har købt 24 eksemplarer af The Chair.

Han opdagede stolene i Bryggeriet i juni 2018, da han var i Skive sammen med grundlæggeren af PP Møbler Einar Pedersen.

De spiste på Hereford Beefstouw i Skive, som har købt 10-12 originale eksemplarer af The Chair fra PP Møbler. Ejeren af restauranten kom i den forbindelse over til Einar og ham for at spørge, om PP Møbler også havde solgt stole til den nyåbnede restaurant Bryggeriet. Kokken fra Hereford Beefstouw havde nemlig set stolene i Bryggeriet, og han mente, at der var tale om de samme stole. Han blev meget overrasket og kiggede derefter nærmere på Bryggeriets hjemmeside, hvilket resulterede i, at Einar og han efterfølgende tog ned på Bryggeriet for at drikke en øl og se nærmere på stolene.

Den efterfølgende dag overleverede PP Møbler sagen til RettighedsAlliancen, som de er medlemmer af. RettighedsAlliancen tog kontakt til Bryggeriet i sommeren 2018 og kørte herefter sagen i et par måneder.

Efterfølgende overtog han selv korrespondancen, da RettighedsAlliancen havde svært ved at trænge igennem til Bryggeriet. Han ringede derfor til Knud Bjerre for at lave en aftale med henblik på at løse problemet på en ordentlig måde.

Ham og Knud Bjerre havde en god dialog, og han forsøgte at lukke sagen. Han foreslog, at Bryggeriet købte nogle originale stole af PP Møbler, og Knud Bjerre fik derfor et tilbud på nogle billigere stole.

Han kan som fagmand godt se, at stolene i Bryggeriet ikke er The Chair, men stolene har nogle former, der gjorde, at han ikke var i tvivl om, at der var tale om en kopi. Han er overbevist om, at restaurantens besøgende vil forveksle stolene med The Chair på grund af helhedsindtrykket. Navnlig når man ser stolene bagfra, kan man ikke se forskel.

Da han forlod Bryggeriet roste han bartenderen for den smagfulde indretning, og spurgte, om det var Wegner. Bartenderen oplyste, at det var hans far, der havde indrettet restauranten, og at stolene var Wegner-inspirerede.

Knud Mogensen har forklaret, at han er medejer og daglig leder af Bryggeriet. Han er ansvarlig for personalet og vareindkøb.

Knud Bjerre var ansvarlig for indretningen af Bryggeriet og besluttede blandt andet, hvilke stole der skulle indkøbes. For ham betød det ikke noget, om indretningen signalerede kvalitet. Hans idé var, at han ville lave en pub anno 2018, og det synes han, at de er lykkedes med.

Knud Bjerre havde oplyst, at han var i Alanya for at kigge på møbler. Knud Bjerre spurgte i den forbindelse, om det var i orden, at han indkøbte møbler til Bryggeriet. Ved at købe møblerne i Alanya havde Bryggeriet nogle møbler, som ingen andre i Skive havde.

Han vidste godt, at man ikke fik møbler i den højeste kvalitet fra Alanya. Prisen på møblerne havde også betydning for valget. Knud Bjerre havde fået et budget til køb af møbler, som han skulle holde sig inden for.

Han var ikke selv inde over beslutningen, han bekræftede blot, at det var i orden, at Knud Bjerre indkøbte stolene.

Stolene blev transporteret med lastbil til Skive. Han var ikke selv med til at tage imod dem, men hjalp med at sætte dem på plads i Bryggeriet. Han mener, at stolene blev leveret til Knud Bjerres private adresse, og han erindrer at der blev leveret mellem 60 og 80 stole.

Han fandt ikke noget bekendt ved stolen, og han havde ikke set en magen til før.

Knud Bjerre ejede stolene i begyndelsen. Efterfølgende købte Bryggeriet stolene af Knud Bjerre samt nogle hvidevarer. Han kan ikke huske, hvornår Bryggeriet købte stolene og til hvilken værdi.

Parternes synspunkter

PP Møbler har i det væsentlige procederet i overensstemmelse med sit påstandsdokument af 15. oktober 2019, hvoraf fremgår blandt andet:

" ...

ANBRINGENDER

Angående spørgsmålet om efterligning

Sagsøger gør gældende, at de af sagen omfattede 75 stole udgør en ulovlig efterligning af Wegner PP503-stol, The Chair, i strid med ophavsretslovens § 2, dvs. et plagiat, subsidiært en produkt efterligning i strid med markedsføringslovens § 3.

I [oversigten over Sette-stolens dimensioner] kalder sagsøgte den omtvistede stol "Maldiv-stolen". Sagsøger kan konstatere, at denne stol, som findes at være en kopi af Wegners The Chair, udbydes til salg på det tyrkiske firma Letas hjemmeside, hvor den også kaldes Maldiv. Det kan lægges til grund, at de indkøbte kopistole hidrører fra dette tyrkiske firma, Leta, med Sette som mellemlid (sælger) ...

Letas Maldiv-stol ses også på Pinterest ... Hos Leta findes kopistolen også som barstol.

I sagsøgtes processkrift af 5. august 2019 ... gør sagsøgtes advokat gældende, at det er en fejl, at han i svarskriftet har kaldt den omtvistede stol for "Maldiv", og at sagsøgte ikke kender producenten af stolen. Imidlertid har Knud Bjerre selv i sin korrespondance med sagsøger og dennes repræsentanter oplyst, at stolen kaldes Maldiv, og at producenten er Leta ...

Det kan således slås fast, at producenten er det tyrkiske firma Leta.

På Letas hjemmeside findes en lang række andre stole, som har betydelige ligheder med danske og andre vestlige designerstole. Dette indikerer plagiat og intention om plagiat. Som eksempler er fremlagt ... følgende:

- Letas stol Dann over for Finn Juhls 45-stol, der produceres af OneCollection
- Letas stol Bayonne Brass over for GUBI's Beetle designet af den dansk-italienske duo Gam Fratesi
- Letas stol Vitra over for Vitras kendte stol designet af Charles og Ray Eames
- Letas Tai-stol over for Brdr. Petersens stol The Seal designet af Ib Kofod-Larsen

De mål, der anføres i [oversigten over Sette-stolens dimensioner], svarer ikke helt til målene på Leta's hjemmeside ... Hos Leta angives en højde på 76 cm og en siddehøjde på 46 cm. Dette svarer til PP Møblers originale Wegnerstol; ... sagsøgers egen produktbeskrivelse [er fremlagt] med en højde på 76 cm og en siddehøjde på 45 cm. Variationen er så lille, at der reelt er tale om samme mål. Sagsøgtens postulat om en forskellig højde på stolene harmonerer da heller ikke med sagsøgtens egne billeder ..., hvor originalen og kopien fremstår nogenlunde lige høje.

Under alle omstændigheder afgøres spørgsmålet om plagiat og produktefterligning efter ophavsretsloven og markedsføringsloven ikke på detailforskelle i målene, men på en helhedsvurdering af de to produkter. Det er helhedsindtrykket, der er afgørende, og her finder sagsøger, at det er helt evident, at Maldiv/Sette-stolen ikke kunne være frembragt uden kendskab til The Chair, som dermed er et forbillede for sagsøgte stol, som dermed er en ulovlig kopi af sagsøgers stol. At kopistolen er fremstillet på en billigere måde og med billigere materialer end originalen, fratager den ikke karakter af at udgøre en krænkelse.

Lighederne mellem kopistolen og PP503, ud over helhedsindtrykket, er bl.a. følgende:

1. Alle 4 ben er ens i grundformen, og de er tykkest på midten ved samlingen og bliver tyndere for oven og for neden.
2. Sædet er integreret med de 4 sarge.
3. Der er ingen sprosser, dvs. tværstivere, under sædet.
4. Alle 4 ben er formmæssigt integreret med formen på armlænene ved en organisk glidende overgang i formen på benet og over til formen på armen.
5. Mens selve understellet og sædet er relativt geometrisk veldefineret, er arm/ryglæn meget organisk i formen, og der er en blød overgang mellem armstøttefladen på armlænene over til ryglænet.

Stolene vil blive fremvist i retten.

Afviselserne kan forklares således:

1. Armlænets formmæssige detaljer er meget tidskrævende at udføre. På kopistolen er de raffinerede detaljer forenklet, tydeligvis for at gøre det lettere for arbejderne at lave stolen og/eller fordi arbejderne ikke har evner til at lave detaljerne og formerne pænere. Fx er den organiske overgang mellem armlæn og ben gjort lidt kraftigere på kopistolen, hvilket gør, at arbejdet med at tilpasse armene til benene ikke er så vanskeligt.
2. Armlænet kræver en meget stor træklods, og kopistolen har et lidt tyndere armlæn, hvilket kan skyldes, at det så er nemmere at finde træ til armlænet.
3. Under sædet har kopistolen en 3-kantet klods i hvert hjørne. Dette er en typisk industriel løsning, som ses på mange billige møbler, caféstole m.v., som gør, at samlingerne mellem ben og sarge ikke behøver særlig styrke i sig selv. PP503

har ikke disse hjørneklodser, fordi samlingerne i hjørnerne er lavet omhyggeligt, så de er rigeligt stærke i sig selv til at holde stolen sammen.

Det væsentligste er, at kopistolene for umiddelbart for det utrænede øje til forveksling ligner PP503 så meget, at man godt kan tro, at det faktisk er Wegners berømte stol.

Det bemærkes, at domstolene allerede har anerkendt, at Wegner Den Runde Stol, The Chair, er beskyttet som et kunstværk efter ophavsretsloven. Der henvises til U 1960.483 Ø ..., hvor en stol blev anset for at være et plagiat af Wegnerstolen ... Kopistolen ligner den stol, som sagsøger i nærværende stil finder udgør en krænkelse.

Det må afvises, at sagsøgte kan have været i god tro. Alle danskere kender Wegners The Chair. Desuden har sagsøgte en undersøgelsespligt til at sikre, at der ikke er tale om et krænkende produkt. I svarskriftet bekræftes det, at sagsøgte bestilte sagsøgte stolene, og at sagsøgte "ledte efter stole med den stil", dvs. den stil, der svarer til den leverede kopistol, der er meget lig The Chair.

Sagsøger har ikke kendskab til de stole, der er gengivet i [udskrifter fra Lauritz.com] ... Det er sagsøgers vurdering, at disse stole må være fremstillet og markedsført i meget begrænset omfang, ellers ville sagsøger have været opmærksom på deres eksistens. Stolene spiller ingen rolle for denne sag, og de begrænser på ingen måde beskyttelsen af den originale The Chair.

Angående personligt ansvar for sagsøgte 2

Det anføres i sagsøgte 1's svarskrift, at det er Knud Bjerre personligt, der har købt kopistolene og fået dem transporteret til Danmark, og at det er Knud Bjerre, der ejer stolene. Det fremgår også, at Knud Bjerre anses som personligt part i sagen. Sagsøger kan ikke vide, om stolene er købt og ejet af Knud Bjerre personligt eller i regi af sagsøgte virksomhed, Bryggeriet Skive ApS. Det kvantum, der er tale om, indikerer, at der ikke er tale om kopistole til personlig brug, men til brug i erhvervsvirksomhed, hvilket da også er tilfældet, eftersom stolene benyttes i restauranten Bryggeriet i Skive. Derfor er Knud Bjerre inddraget som sagsøgte 2.

Sagsøgte oplyser i duplikken ..., at Knud Bjerre har solgt 9 af de stole, sagen handler om, til tredjemand. Dette er ikke dokumenteret. Salget udgør imidlertid i sig selv en krænkelse af sagsøgers ophavsret og er erstatningspådragende for sagsøgte Knud Bjerre, dvs. en krænkelse af spredningsretten til stolene, sml. ophavsretslovens § 2, stk. 3, nr. 1. Tyrkiet har ligesom stort set alle andre lande i verden tiltrådt Bernerkonventionen. Derfor er danske kunstneriske værker også beskyttede i Tyrkiet, og derfor foreligger der her en selvstændig krænkelse af sagsøgers ophavsret, hvis oplysningen om salg er korrekt. Sagsøgte har naturligvis værneting (hjemting) i Danmark også for ophavsretskrænkelser begået i Tyrkiet.

I sit supplerende processkrift, fremlagt på forberedelsens sidste dag den 1. oktober 2019 om eftermiddagen ..., oplyses det, at Knud Bjerre har "indskudt" stolene ind i Bryggeriet Skive ApS, dvs. at sagsøgte 2 har solgt stolene til sagsøgte 1. Også dette salg udgør således i sig selv en krænkelse af sagsøgers ophavsret og er erstatningspådragende for sagsøgte Knud Bjerre, dvs. en krænkelse af spredningsretten til stolene, jf. ophavsretslovens § 2, stk. 3, nr. 1.

Det er fast antaget i retspraksis, at der kan pådrages et personligt ansvar, når der er tale om selskaber med én ejer eller meget få ejere, der er aktive i selskabet på ledelsesplan, og som i selskabets navn foretager handlinger, der er retsstridige. Knud Bjerre har handlet culpøst. Det er i vid udstrækning Knud Bjerre personligt, der har stået for de handlinger, sagen handler om. Det er tilstrækkeligt for personligt ansvar og hæftelsesgennembrud, at der er handlet retsstridigt, og at Knud Bjerre kan tilregnes dette som forsætligt eller uagtsomt. Der henvises navnlig til selskabslovens §§ 361 og 362 ... samt retspraksis ...

ad sagsøgers påstand 1

Det gøres gældende, at sagsøgte har overtrådt

- ophavsretslovens § 2, stk. 3, nr. 1, idet Bryggeriet Skive ApS og/eller Knud Bjerre må anses som minimum at have medvirket til ulovlig spredning af eksemplarerne i form af transport af kopistolene til Danmark,
- ophavsretslovens § 2, stk. 3, nr. 1, idet de sagsøgte i processkrift af 1. oktober 2019 har oplyst at have disponeret over 66 af stolene ved salg fra sagsøgte 2 til sagsøgte 1, hvilket er sket på et tidspunkt, hvor de sagsøgte havde fuldt kendskab til sagens omstændigheder, og angiveligt med henblik på for Knud Bjerres vedkommende at unddrage sig et personligt ansvar,
- ophavsretslovens § 2, stk. 4, nr. 1, idet de sagsøgte gengiver og har gengivet fotografier af kopistolene på hjemmesiden og sociale medier, herunder Facebook,
- ophavsretslovens § 77, idet de sagsøgte har indført de ulovlige kopier fra udlandet (Alanya, Tyrkiet) med henblik på tilgængeliggørelse for almenheden (i restaurationen) og
- markedsføringslovens § 3 om god markedsføringsskik.

Hertil kommer Knud Bjerre angivelige salg af 9 af stolene i Tyrkiet.

Det gøres gældende, at de stole, der anvendes i sagsøgtes restaurant, og som sagen drejer sig om er en krænkende efterligning af The Chair, hvorved ophavsretslovens § 2 og markedsføringslovens § 3 er overtrådt, jf. nærmere ovenfor.

I relation til ulovlig spredning af eksemplarerne bemærkes, at i henhold til praksis fra EU-Domstolen finder eksemplarspredningshandlingen sted overalt i kæden fra salgsstedet (Tyrkiet) og modtagestedet (Danmark), dvs. at spredningen også må anses at have fundet sted på dansk territorium, hvorved den danske ophavsretslov finder anvendelse. Viden om, at kopistolene skulle transporteres til Danmark, er efter EU-Domstolens praksis tilstrækkeligt til at kvalificere til medvirken til eksemplarspredning.

... Stolene er er også gengivet på billeder på sagsøgtes hjemmeside og Facebookside ... Gengivelse af billeder af beskyttet brugskunst er en ophavsretskrænkelse, jf. U 2014.2497 SH ... og U 2019.1109 H ...

Originalen af The Chair sælges til en listepriis på typisk mellem ca. 24.000 og 36.000 kr. ekskl. moms. Sagsøgers dækningsbidrag pr. stol er ca. 5.000 kr. (for den billigste udgave) ...

Om vejledende salgspriser (sagsøges provokation nr. 1) kan følgende oplyses:

- PP503 i oliebehandlet eg med lædersæde har vejledende pris 33.375 kr. inkl. moms.
- PP503 i oliebehandlet valnød med lædersæde har vejledende 45.500 kr. inkl. moms.

Påstandsbeløbet beløbet består af to elementer:

- Rimeligt vederlag i henhold til ophavsretslovens § 83, stk. 1, nr. 1, på 375.000 kr. Beløbet fremkommer ved at gange et dækningsbidrag pr. stol på ca. 5.000 kr. med antallet af kopistole, 75.
- Erstatning for markedsforstyrrelse m.v. og godtgørelse for ikke-økonomisk skade i henhold til ophavsretslovens § 83, stk. 1, nr. 2, og stk. 3, på 100.000 kr. Beløbet er fastlagt skønsmæssigt.

Derudover henvises til sanktionsbestemmelserne i markedsføringsloven.

Angående erstatningens størrelsen må det afvises, at sagsøges udtryk "midlertidigt udlån" af stolene kan tillægges nogen betydning.

I relation til erstatningskravet gøres det gældende, at kopistolene og de originale stole er helt eller delvist substituérbare, jf. U 2011.2736 H og U 2014.2497 SH ... Det bemærkes i den forbindelse, at en anden restaurant i Skive anvender et antal originale The Chair-stole.

ad sagsøgers påstand 2

Det gøres gældende, at benyttelse af kopistolene i den offentligt tilgængelige restaurant indebærer offentlig visning i strid med ophavsretslovens § 2, stk. 3, nr. 2. Det skyldes, at de er stillet til publikums disposition i et offentligt tilgængeligt lokale. Sagsøgte reklamerer på sin hjemmeside med, at restauranten har "stilfulde møbler" ..., hvorved der må antages at blive refereret til de af sagen omfattede stole.

Da eksemplarerne er fremstillet uden tilladelse fra rettighedshaverne, er der ikke indtrådt konsumtion i medfør af lovens § 20.

I restaurantlokalet på Bryggeriet Skive anvendes 66 af disse kopistole ad gangen. Sagsøger går ud fra, at der er indkøbt 75 styk stole med henblik på, at alle stolene bliver eller kan blive vist i dette offentligt tilgængelige lokale. Det påståede salg af 9 af stolene i Tyrkiet er ikke dokumenteret.

ad sagsøgers påstand 3

Sagsøger gør gældende, at der er hjemmel til at kræve kopistolene udleveret i medfør af ophavsretslovens § 84. Krav om udlevering og tilintetgørelse kan ske også over for personer eller virksomheder, som ikke nødvendigvis selv har begået en ophavsretskrænkelser i forhold til de pågældende produkter og ikke nødvendigvis

selv ejer dem, men blot har rådighed over dem. I denne sag følger det af de øvrige påstande, at sagsøger finder, at de sagsøgte er ansvarlige for en selvstændige ophavsretskrænkelser.

Principalt kræves der udlevering af kopistolene til forurettede, dvs. sagsøger, jf. § 84, stk. 1, nr. 4. Subsidiært kræves der tilintetgørelse, jf. nr. 3

Til støtte for kravet om udlevering, subsidiært tilintetgørelse af kopistolene, påberåbes endvidere markedsføringslovens § 24, stk. 1, nr. 2.

Hvis sagsøgte foretager salg eller anden form for overdragelse af kopistolene til tredjemand, vil dette i sig selv udgøre en. I givet fald tages forbehold for at et supplerende krav på erstatning m.v.

ad sagsøgers påstand 4

Det gøres gældende, at de sagsøgte forsætligt eller groft uagtsomt har krænket sagsøgers ophavsrettigheder i medfør af ophavsretslovens §§ 2 og 77, jf. påstand 1, at sagsøgte reelt har ignoreret sagsøgers henvendelser og har fortsat den krænkende aktivitet, og at der derfor er grundlag for bødestraf i medfør af ophavsretslovens § 76, stk. 1, nr. 1, jf. § 2, og § 77, stk. 1. I ophavsretslovens § 80 er der hjemmel til at pålægge selskaber bødestraf.

Strafudmålingen overlades til retten.

..."

Bryggeriet og Knud Bjerre har i det væsentlige procederet i overensstemmelse med deres påstandsdokument af 15. oktober 2019, hvoraf fremgår blandt andet:

"...

SAGSFREMSTILLING OG ANBRINGENDER

1. Vedrørende sagsøgers bilag 12?

Den fremlagte artikel og dom ... må afvises som bilag i sagen, da der er tale om materiale, som ikke udgør bevismateriale i sagen, men derimod partsindlæg i form af materiale, som må medtages i sagsøgers materialesamling. Der er helt oplagt tale om materiale, som vedrører sagsøgers juridiske argumentation, og som intet har med selve sagen at gøre.

Det bestrides i øvrigt, at dommen og artiklen har direkte betydning for nærværende sag. Kopistolen i artiklen fra Dansk Kunsthåndværk ligner ikke – som påstået af sagsøger – Sette stolen, men er derimod en slavisk kopi af PP503, hvilket er anerkendt af den sagsøgte i U 1960.483 Ø. Sette stolen er ikke en slavisk efterligning, idet den afviger fra PP503, i både detaljen og helhedsindtrykket.

2. Indkøb og brug af Sette stole

Sette stolene er købt og betalt af Knud Bjerre personligt i møbelbutikken Sette i Alanya i Tyrkiet. Stolene er under sagen blevet indskudt i Bryggeriet Skive ApS, som således ejer stolene i dag. De står i dag opregnet på en mellemregningskonto

mellem Bryggeriet Skive ApS og Knud Bjerre. Der er tale om en helt almindelig forretningsmæssig disposition, som intet har med nærværende sag at gøre ...

Det bestrides, at Knud Bjerre i korrespondancen [e-mailkorrespondance af 6. juli til 3. august 2018] har oplyst, at den omtvistede stol, er stolen Maldiv fra producenten Leta. Som det fremgår af [e-mailkorrespondance af 6. juli til 3. august 2018], blev Knud Bjerre kontaktet af Rettighedsalliancen, hvorefter han loyalt forsøgte at oplyse sagen.

Ved en simpel søgning på Google fandt Knud Bjerre 2 forskellige producenter, men som han netop oplyser i [e-mailkorrespondance af 6. juli til 3. august 2018], vides det ikke, hvem der konkret har produceret den omtvistede stol. Det er måske en af de 2, men det kan også være en helt tredje.

Ser man på de to fundne producenter i [e-mailkorrespondance af 6. juli til 3. august 2018] og sammenligner deres stole med billeder af Sette stolen, virker det umiddelbart mest sandsynligt, at Sette stolen stammer fra producenten BSM. Det kan dog også sagtens være, at producenten er en helt tredje.

De sagsøgte ved ikke, hvem der har produceret Sette stolene, men dette spørgsmål er også irrelevant, da sagen handler om de konkrete stole, som Bryggeriet Skive ApS har stående i restauranten. Knud Bjerre har loyalt forsøgt at hjælpe sagsøger med at finde mulige producenter af Sette stolen. Dette er dog ikke ensbetydende med, at det kan fastslås, hvem der er den konkrete producent, og det kan ikke lægges til grund, at Sette stolen er produceret af producenten Leta ..., sådan som det påstås af sagsøger.

Det er dog helt oplagt, at stolen fremvist i [udskrift fra Pinterest] kaldet Maldiv Sandalye er en anden stol end Sette stolen. Det ses tydeligt, når der sammenlignes med billederne af Sette stolen ...

Det fremlagte [udskrift fra Letas hjemmeside] har ingen betydning for sagens afgørelse, da det ikke er dokumenteret, at Leta er producent af de omtvistede stole. Faktisk må det have formodningen imod sig, når billederne af stolene i [udskrift fra Letas hjemmeside] og [udskrift fra Pinterest] sammenlignes med billederne af Sette stolen. Hvad Leta ellers måtte have i sortiment er irrelevant for krænkelsevurderingen af Sette stolen.

Knud Bjerre indkøbte ... 75 Sette stole, men kun de 66 stole blev transporteret til Danmark og er blevet anvendt i restauranten. Dette anerkendes af sagsøger ...

De resterende 9 Sette stole blev brugt af Knud Bjerre i dennes feriehus i Tyrkiet, som efterfølgende er blevet solgt med inventar. Stolene har aldrig forladt Tyrkiet og er således efter de sagsøgte opfattelse ikke omfattet af sagen, da de alene er underlagt tyrkisk ret og værneting. At Tyrkiet har tiltrådt Bernerkonventionen ændrer naturligvis ikke herpå, og Sø- og Handelsretten har hverken stedlig eller saglig kompetence til at afsige dom vedrørende stole, som aldrig har forladt Tyrkiet.

Det bestrides således, at de sagsøgte har gjort brug af 75 Sette stole i Danmark. Der er alene offentligt fremvist 66 Sette stole af Bryggeriet Skive ApS, og Bryggeriet Skive ApS har aldrig været i besiddelse af mere end 66 Sette stole. Det samme gør sig gældende for så vidt angår Knud Bjerre.

For så vidt angår transporten af stolene fra Tyrkiet til Danmark bemærkes det, at Bryggeriet Skive ApS intet havde med transporten at gøre eller i øvrigt har betalt for transporten. Bryggeriet Skive ApS fik leveret stolene på bryghusets adresse, men var ikke derudover involveret i transporten, og det bestrides således, at Bryggeriet Skive ApS har medvirket til ulovlig spredning af eksemplarer af Sette stolen i form af transport af stolene til restauranten, jf. ophavsretsloven § 2, stk. 3, nr. 1. Det bestrides desuden, at Knud Bjerre har medvirket til ulovlig spredning af eksemplarer.

Dette gør sig også gældende, fordi Sette stolene ikke udgør en ulovlig efterligning af PP503.

3. Parternes indledende korrespondance

Sagsøger har under sagen gjort gældende, at de sagsøgte kun har svaret kort og få gange på sagsøgers henvendelser. Dette er faktisk forkert og bestrides.

Knud Bjerre har været usædvanligt meddelsom og imødekommende over for sagsøgers henvendelse, og har faktisk ligefrem fremsendt alle relevante oplysninger omkring indkøbet af Sette stolene til sagsøger, uagtet at sagsøgte ingen forpligtelse havde til dette.

I [e-mail af 6. juli 2018] har Knud Bjerre således af egen drift oplyst Erik Lindevang Madsen fra RettighedsAlliancen, hvor Sette stolene er indkøbt. I [e-mail af 9. juli 2018] og [kontoudtog af 15. marts 2018] har Knud Bjerre fremsendt kopi af kontoudtog til Erik Lindevang Madsen udvisende Knud Bjerres Eurocard for betaling af Sette stolene. I [e-mail af 13. august 2018] har Knud Bjerre fremsendt kopi af fakturaen for købet af Sette stolene til Sten Hansen (fra sagsøger) ...

Samtidig har Knud Bjerre af egen drift undersøgt sagen yderligere og sendt oplysninger til sagsøger ...

De sagsøgte har således været ualmindeligt åbenhjertige omkring købet af Sette stolene, og har på alle måder forsøgt at medvirke til oplysning af sagen.

4. Krænkelsesvurdering

4.1 Særligt efter ophavsretsloven

Sagsøger gør gældende at Sette stolen krænker sagsøgers rettigheder, idet Sette stolen efter sagsøgers opfattelse udgør en ulovlig efterligning af Hans J. Wegners "The Chair" (PP503). Dette bestrides af de sagsøgte.

Af [sammenlignende billeder af The Chair og Sette-stolen] og [oversigten over Sette-stolens dimensioner] fremgår det, at Sette stolen afviger fra PP503 på stort set alle mål, og det fremgår en Sette stol og en PP503 ser vidt forskellige ud. F.eks. er Sette stolen ca. 54,5 cm bred, mens PP503 er 63 centimeter bred ...

Sagsøgte er enig i, at Sette stolen ikke er en original Wegner stole, men hverken sælgeren i Tyrkiet (møbelbutikken Sette), eller de sagsøgte har på noget tidspunkt givet udtryk for, at der skulle være tale om en stol tegnet af Wegner eller, at Sette stolen skulle være en kopi af PP503. Knud Bjerre og Bryggeriet Skive ApS har på intet tidspunkt haft til hensigt at indkøbe "billige kopier" af en PP503.

Som sagsøger rigtigt konstaterer, udbydes der på hjemmesiden settehome.com ikke en kopi af PP503. Der udbydes i øvrigt heller ikke kopier af andre kendte designmøbler, netop fordi Sette ikke er en producent af kopimøbler, men en almindelig tyrkisk møbelforhandler.

Det bestrides, at Sette stolen udgør en krænkelse af sagsøgers rettigheder efter ophavsretsloven. Det er sagsøgers bevisbyrde, at bevise, at der er tale om en krænkelse, og sagsøger har ikke løftet denne bevisbyrde.

Der er tale om 2 stole med vidt forskellig overordnet udtryk og med forskellige karakteristiske detaljer. Det ses tydeligt på de ... fremlagte billeder og af den ... fremlagte oversigt over stolenes dimensioner.

Som blot et par eksempler kan nævnes følgende forskelle på stolene:

- Sette stolen er væsentligt mindre end PP503.
- Størrelserne af Sette stolens forskellige enkeltdele er væsentligt forskellige fra PP503's tilsvarende enkeltdele.
- Sædet på Sette stolen er monteret oven på tværpindene mellem benene, mens sædet på PP503 er monteret ned mellem (forsinket ned i) tværpindene.
- Armlænet på PP503 er en meget karakteristisk del af PP503, og udformningen af Sette stolens armlæn afviger markant herfra.
- Buen på ryglænet er forskellig.
- Stolene har konstrueret på vidt forskellige måder.
- Læderet på siddeflader af PP503 er ikke fuldlimet men ligger løst, hvilket efter kort tids brug resulterer i en karakteristisk patina fold midt på sidde-fladen på PP503. Omvendt er læderet på Sette stolen limet på det underliggende skum, så der ikke skabes en fold.
- Overgangen fra ryglænet til armlænene på PP503 er kendetegnet ved en synlig savtakket samling der er placeret bagved/mellem de bagerste ben, mens Sette stolen omvendt har en lige samling, der er placeret foran/før de bagerste ben.
- Der er tale om stole af meget forskellige håndværksmæssig kvalitet, hvilket i sig selv påvirker udseendet.

De sagsøgte anerkender, at der selvfølgelig er visse ligheder mellem stolene, hvilket er uundgåeligt, da begge er såkaldte karm stole, som er lavet i træ, har 4 ben der bærer et samlet ryglæn og armlæn. Sette stolen udgør dog ikke en krænkende efterligning af PP503 efter ophavsretsloven.

Det bemærkes i øvrigt, at der findes utallige stole på markedet (både i produktion og ikke i produktion), som overordnet gør brug af de samme visuelle virkemidler, som PP503 gør. Som et enkelt eksempel kan nævnes at N. Eilersen A/S i 1960 og frem til i hvert fald en gang i 1970'erne producerede og solgte en stol tegnet af Il-

lum Wikkelsø ... Denne stols dimensioner er langt tættere på PP503 end Sette stols dimensioner er ...

4.2 Særligt efter markedsføringsloven

Kerneområdet for beskyttelsen efter markedsføringslovens § 3 er et værn mod utilbørlig tilegnelse af andre virksomheders markedsposition ved at snylte på et eksisterende renommé i form af genkendeligheden i et produkts visuelle udformning.

Virksomheder har ret til at påføre hinanden konkurrence ved at fremstille produkter, der opfylder samme behov i kundekredsen, så længe dette sker indenfor grænserne for rimelig og sund konkurrence. Dette vil ikke være tilfældet, såfremt en konkurrent udnytter den genkendelighed og kommercielle adskillelsesevne, der ligger i et originalprodukt, til at tilegne sig adgang til markedet på bekostning af originalproduktet.

Beskyttelsesomfanget for originalproduktet afhænger herefter af den kommercielle adskillelsesevne, som originalproduktet nyder (kravet om særpræg). Omfanget af originalproduktets særpræg vil typisk være forbundet med originalproduktets visuelle fremtoning. Dog vil produktets særpræg i særdeleshed være præget af den status, som produktet har på markedet, dvs. hvordan kundekredsen anser originalproduktet.

Sagsøger påstår, at *"alle danskere kender Wegners The Chair"*. Dette bestrides.

De sagsøgte anerkender, at PP503 er kendt i designkredse, men dette er kun inden for en specialiseret kreds af kendere.

PP503 er en usædvanlig dyr stol, og den er derfor ikke særlig udbredt i den brede befolkning. Det er en stol, som kun et fåtal af den danske befolkning har råd til at købe, og det er derfor en stol, som ikke ses særligt mange steder, hverken i private hjem eller i det offentlige rum.

Der er tale om en speciel stol, som kun ses markedsført i eksklusive møbelhuse, og derfor ikke kommer til den brede befolknings kendskab. En stol som Wegners Y-stol (CH24) er nok kendt af de fleste danskere, men det samme er ikke gældende for PP503.

Det fremstår i øvrigt fuldstændig udokumenteret, at PP503 skulle være kendt af alle danskere, eller i øvrigt skulle være særligt kendt, og sagsøger har ikke fremlagt et eneste stykke bevis for, at PP503 skulle være kendt i kundekredsen.

Sagsøgers advokat konkluderer i sit supplerende processkrift, at *"Maldiv/Sette-stolen ikke kunne være frembragt uden kendskab til The Chair, som dermed er et forbillede for sagsøgte stol, som dermed er en ulovlig kopi af sagsøgers stol"*.

Der er tale om en fejlagtig vurdering og juridisk konklusion, som bestrides. Det er helt oplagt, at en stol, som er inspireret af en før-eksisterende stol, ikke automatisk udgør en ulovlig kopi af den første stol. Der vil altid være tale om en konkret afgørelse, og Sette stolen er ikke en ulovlig kopi af PP503.

De sagsøgte har på intet tidspunkt haft til hensigt at snylte på sagsøger og dennes rettigheder, og dette er der også fuldstændig udokumenteret.

Betingelserne for at dømme for overtrædelse af markedsføringsloven er ikke opfyldt endsige dokumenteret.

5. Vedrørende sagsøgers økonomiske opgørelse

Sagsøgte bestrider sagsøgers økonomiske opgørelse i sagsøgers påstand 1.

Sagsøgers krav er baseret på 75 stk. stole, hvilket er objektivt ubegrundet, idet der kun findes 66 stk. stole i restauranten i Skive. Der har aldrig været mere end 66 Sette stole i restauranten, og der kan således maksimalt være sket krænkelse med 66 stk. stole i Danmark.

Selv hvis sagsøgers oplyste dækningsbidrag på ca. 5.000 kr. pr. stol blev lagt til grund, ville det kun give en teoretisk maksimal tabt fortjeneste på 330.000 kr. Sagsøgers påståede dækningsbidrag henstår i øvrigt fuldstændig udokumenteret, og de sagsøgte bestrider, at dækningsbidragets størrelse kan lægges til grund for opgørelsen.

Sagsøgte bestrider desuden, at Sette stolene er substituerbare med PP503 stole. Der er tale om stole med vidt forskellig salgspris, som det fremgår herunder.

	Købspris	Settes salgspris udgør i forhold til PP503
Sette i tyrkisk lira ekskl. moms	440	
Sette i tyrkisk lira inkl. moms	519	
Sette i DKK ekskl. moms	530	
Sette i DKK inkl. moms	625	
PP503 i eg ekskl. moms	26.700	1,98 %
PP503 i valnød ekskl. moms	36.400	1,46 %
PP503 i eg inkl. moms	33.375	1,87 %
PP503 i valnød inkl. moms	45.500	1,37 %

Stolene er allerede på den baggrund helt oplagt ikke substituerbare. Der er tale om stole i vidt forskellige segmenter og med et meget forskelligt kundegrundlag. Knud Bjerre og Bryggeriet Skive ApS ville således aldrig have indkøbt 66 stk. PP503 til restauranten, og indkøbet og brugen af Sette stolene har således ikke medført et tilsvarende tab af salg af PP503 stole hos sagsøger.

Skulle Knud Bjerre have købt 66 originale PP503 ville de have haft en vejledende udsalgspris på mellem 2.202.750 kr. og 3.003.000 kr. afhængig af træsort.

Det bemærkes at udnyttelsen af Sette stolen alene begrænser sig til brug som inventar i restauranten. Der er ikke tale om, at Sette stolene er markedsført og sat til salg i Danmark, hvorfor den også af den grund ikke er substituerbare med PP503.

Det bemærkes i den forbindelse, at den af sagsøger fremhævede dom U 2011.2736 H netop omhandler stole, som var solgt i åben konkurrence med originalen, og at der i sagen var tale om stole som prismæssigt lå ikke meget langt fra hinanden. Dommens konklusion omkring substituerbarhed er således baseret på et andet faktuel grundlag end nærværende sags. Man kan imidlertid ud fra dommen konkludere, at et kopimøbel, der prismæssigt ligger meget langt fra originalen, som udgangspunkt ikke er substituerbart med originalen.

Dette følger også eksplicit af U 2009.1018 H, hvoraf det fremgår, at det har formodningen mod sig (endda for varer, der er solgt i åben konkurrence), at produkter med vidt forskellige målgrupper kan anses for substituerbare. I den konkrete sag udgjorde kopiproduktets pris ca. 1 % af originalproduktets pris.

At en anden tilfældig restaurant i Skive måtte have PP503 stole stående, synes irrelevant for sagen og kan ikke føre til, at Sette stolen kan anses som substituerbare med PP503.

Sagsøgte bestrider i øvrigt, at et rimeligt vederlag efter ophavsretslovens § 83, stk. 1, nr. 1 blot kan opgøres som tabt fortjeneste. Tabt fortjeneste hidrører som udgangspunkt under erstatningsbestemmelsen i ophavsretslovens § 83, stk. 1, nr. 2, jf. § 83, stk. 2, mens rimeligt vederlag må fastsættes skønsmæssigt ud fra ophavsmandens sædvanligt opnåede vederlag for udnyttelsen af det omstridte værk, i dette tilfælde PP503. En sådan udnyttelse er ikke lig med et dækningsbidrag for et salg, da sagsøgte udnyttelse – hvis sagsøger får medhold – alene er tidsbegrænset fra den 28. april 2018 til stolene ikke længere anvendes i bryghuset. Udnyttelsen ville i dette tilfælde alene være midlertidigt, svarende til et tidsbegrænset lån.

Det bestrides under alle omstændigheder, at sagsøger har dokumenteret eller sandsynliggjort at have lidt tab eller ikke-økonomisk skade.

6. Vedrørende Knud Bjerres ansvar

Sagsøger gør gældende, at Knud Bjerre er personligt ansvarlig, fordi han har indkøbt stolene og ejede dem. Dette bestrides.

Sagsøger gør gældende, at Knud Bjerre kan gøres personligt ansvarlig på baggrund af hæftelsesgennembrud efter selskabslovens §§ 361 og 362. Dette bestrides. Sagsøgte er enig i, at der principielt kan ske hæftelsesgennembrud, men betingelserne herfor, som disse er opstillet i dansk retspraksis, er langt fra opfyldt i denne sag.

Dansk retspraksis opstiller således bl.a. et krav om, at personen, f.eks. en ejer af en virksomhed, skal have været bekendt med, at der var tale om en retsstridig handling, før der dømmes på baggrund af hæftelsesgennembrug. Knud Bjerre har på intet tidspunkt i forbindelse med indkøbet af Sette stolene eller senere i forbindelse med brugen i restauranten været klar over, at stolene skulle udgøre en krænkelse af sagsøgers rettigheder, hvilket da heller ikke er tilfældet.

Det gøres i øvrigt gældende, at sagsøger ikke har løftet sin bevisbyrde herfor.

Sagsøger gør gældende, at Knud Bjerre har overtrådt ophavsretslovens § 2, stk. 3, nr. 1 ved at indskyde Sette stolene i Bryggeriet Skive ApS, i hvilken forbindelse sagsøger spekulerer i, at dette er sket i et forsøg på at undgå personligt ansvar fra Knud Bjerres side. Dette bestrides. Der er tale om en helt almindelig forretningsmæssig disposition, som intet har med nærværende sag at gøre ...

7. De sagsøgte påstande

7.1 Vedrørende sagsøgers påstand 1

Idet Sette stolen ikke udgør en krænkende kopi af PP503 og rettighederne hertil hverken efter ophavsretsloven eller markedsføringsloven, og da sagsøger under alle omstændigheder ikke har løftet sin bevisbyrde herfor, skal Bryggeriet Skive ApS og Knud Bjerre frifindes for sagsøgers påstand 1.

7.2 Vedrørende sagsøgers påstand 2

Sagsøgers påstand 2 retter sig ikke mod Sette stolene omhandlet af sagen, men er formuleret som et generelt forbud for sagsøgte mod at foretage ulovlige handlinger. Dette er ikke en påstand, der er egnet til materiel behandling, idet den rækker langt ud over rammerne for den aktuelle konflikt om Sette stolen.

Dette udgangspunkt er i retspraksis fraveget i visse tilfælde, men kun i sager hvor der er tale om omfattende krænkelse af mange af sagsøgers rettigheder. De fleste af disse sager har vedrørt krænkelse af store kataloger af video- og musikrettigheder, og fravigelsen af det generelle krav om præcise forbudspåstande er her begrundet i, at det ville være urimeligt byrdefuldt for en rettighedshaver at skulle formulere forbudspåstande for hundrede- eller tusindvis af konkrete rettigheder. Da nærværende sag alene drejer sig om én konkret stol, er der intet grundlag for at fravige det klare udgangspunkt om, at forbudspåstande skal være præcist rettet mod det krænkende objekt.

Sagsøgers påstand 2 må derfor afvises da den ikke kan tjene som grundlag for dom.

Hvis retten ikke afviser påstand 2, skal Bryggeriet Skive ApS frifindes for sagsøgers påstand 2, da Sette stolen ikke udgør en krænkende kopi af PP503 og rettighederne hertil hverken efter ophavsretsloven eller markedsføringsloven, og da sagsøger under alle omstændigheder ikke har løftet sin bevisbyrde herfor.

7.3 Vedrørende sagsøgers påstand 3

Sagsøgers påstand 3 retter sig ikke mod Sette stolen omhandlet af sagen, men er formuleret generelt mod "75 ulovlige kopier". Påstanden er derfor uklar, da det ikke kan udledes af påstanden, hvilke stole de sagsøgte skal udlevere, hvis retten giver sagsøger medhold. Retten skal derfor afvise sagsøgers påstand 3.

Uanset hvordan man ser på sagen, er det et faktum, at hverken Bryggeriet Skive ApS eller Knud Bjerre har kontrol over mere end 66 stk. Sette stole, og sagsøgers påstand 3 må således også afvises af den grund, da retten i modsat fald ved pådømmelse ville afsige en dom, som umuligt kan opfyldes.

Retten skal derfor afvise sagsøgers påstand 3.

De omtvistede Sette stole ejes i dag af Bryggeriet Skive ApS, som har den fule råderet over stolene, og Knud Bjerre er således ikke længere rette sagsøgte for sagsøgers påstand 3. Retten skal derfor frifinde Knud Bjerre for sagsøgers påstand 3.

7.4 Vedrørende sagsøgers påstand 4

Det bestrides, at de sagsøgte forsætligt eller groft uagtsomt har krænket sagsøgers ophavsrettigheder, ligesom det bestrides, at de sagsøgte har ignoreret sagsøgers henvendelser og i øvrigt at parternes korrespondance skulle kunne føre til, at en eventuel krænkelse fra de sagsøgte side kan anses som forsætlig eller groft uagtsomt.

Det bemærkes, at bevisbyrden er sagsøgers, og denne bevisbyrde er ikke løftet.

Der er intet grundlag for at idømme bødestraf i medfør af ophavsretslovens § 76, stk. 1, nr. 1 eller § 77, hvorfor retten skal frifinde Bryggeriet Skive ApS og Knud Bjerre for sagsøgers påstand 4.

...”

Rettens begrundelse og resultat

Det er ubestridt, at Hans J. Wegners stol The Chair (produktnummer PP503) er ophavsretligt beskyttet som brugskunst efter ophavsretslovens § 1.

Retten finder efter bevisførelsen og rettens egen besigtigelse af stolen, at The Chair navnlig er karakteriseret ved sit organisk udformede kopstykke, hvor ryg- og armlæn går ud i et i en blød bue, og ved den organiske glidende overgang mellem ben og kopstykke.

De nævnte karakteristiske elementer genfindes i al væsentlighed i Bryggeriets stol, som også har andre lighedspunkter med The Chair, idet benene er udformet på samme måde, og sædet er integreret med sargene.

Uanset de forskelle der foreligger, herunder forskellen i mål, kvalitet og bredden på armlænet, finder retten efter en helhedsvurdering, at Bryggeriets stol i sit designudtryk ligger så tæt op ad The Chair, at der er tale om en meget nærgående efterligning.

Retten lægger efter bevisførelsen til grund, at Knud Bjerre i eget navn indkøbte 75 stole, hvoraf han indførte 66 stole til Danmark med henblik på at stille dem til rådighed for Bryggeriet til benyttelse i restauranten, først ved udlån og siden ved at overdrage stolene til Bryggeriet. Der er herved sket en krænkelse af ophavsretten til The Chair, jf. ophavsretslovens § 2, som oprindeligt må tilregnes Knud Bjerre som uagtsom, idet han ikke forud for købet af det store antal stole foretog nogen form for undersøgelser af, om stolene kunne krænke andres ret-

tigheder. På det tidspunkt, hvor han overdrog stolene til Bryggeriet, var han imidlertid fuldt bekendt med de faktiske forhold, som ifølge PP Møbler indelbar, at stolene krænkede ophavsretten til The Chair, og den ved overdragelsen skete krænkelse må derfor tilregnes ham som forsætlig.

Retten finder endvidere, at Bryggeriet ved at benytte stolene i restaurant Bryggeriet i Skive og vise dem på restaurantens hjemmeside og på Facebook krænker PP Møbblers eneret til at gøre The Chair tilgængelig for almenheden, jf. ophavsretslovens § 2.

Efter det anførte foreligger der tillige en overtrædelse af markedsføringslovens § 3.

Med hensyn til Knud Bjerres salg af 9 stole i Tyrkiet bemærkes, at spørgsmålet om, hvorvidt dette udgør en krænkelse af ophavsretten til The Chair, skal bedømmes efter tyrkisk ret. Da retten er uden oplysninger om tyrkisk ophavsret, er der ikke grundlag for at dømme Knud Bjerre for krænkelse, hvad disse stole angår.

PP Møbler har gjort gældende, at Bryggeriet og Knud Bjerre som følge af krænkelseerne skal betale vederlag, erstatning for markedsforstyrrelse og for ikke-økonomisk skade som nærmere opgjort i påstandsdokumentet.

Retten er enig med PP Møbler i, at Bryggeriet og Knud Bjerre som følge af de konstaterede krænkelse skal betale vederlag til PP Møbler. Det må endvidere antages, at det store antal krænkende stole i restauranten medfører en vis markedsforstyrrelse for PP Møbler, idet stolernes ringere håndværksmæssige kvalitet kan skade The Chairs anseelse og dermed de fremtidige afsætningsmuligheder, og Bryggeriet og Knud Bjerre skal derfor tillige betale PP Møbler erstatning for markedsforstyrrelse, jf. ophavsretslovens § 83 og markedsføringslovens § 24. Retten finder derimod ikke grundlag for at tilkende PP Møbler godtgørelse for ikke-økonomisk skade.

Vederlag og erstatning for markedsforstyrrelse må fastsættes skønsmæssigt under hensyn til antallet af krænkende stole og til de øvrige omstændigheder i sagen, herunder at stolene benyttes som inventar i en restaurant. Retten finder på den baggrund, at beløbet passende kan fastsættes til 125.000 kr.

PP Møbler skal som følge af de konstaterede krænkelse endvidere have medhold i påstand 2 og den subsidiære påstand 3, som efter den skete præcisering under hovedforhandlingen er tilstrækkeligt klare til at kunne indgå i en domskonklusion. Da stolene er i Bryggeriets besiddelse og nu også ejes af Bryggeriet, tages påstand 3 alene til følge i forhold til Bryggeriet.

Bryggeriet og Knud Bjerre fortsatte med at krænke ophavsretten til The Chair, efter at Rettighedsalliancen på vegne af PP Møbler havde rettet henvendelse til Bryggeriet den 25. juni 2018 og blandt andet anmodet om, at de krænkende stole blev fjernet fra restauranten. Bryggeriet benytter således fortsat stolene i restauranten, og Knud Bjerre har som ovenfor nævnt disponeret over stolene ved at overdrage disse til Bryggeriet. Under de anførte omstændigheder må disse ophavsretskrænkelser tilregnes Bryggeriet og Knud Bjerre som forsætlige, og de har derfor pådraget sig et bødeansvar, jf. ophavsretslovens § 76, jf. § 2, for Bryggeriets vedkommende jf. ophavsretslovens § 80. Da der efter de foreliggende oplysninger ikke var udvist grov uagtsomhed på tidspunktet for indførelse af stolene, findes der ikke grundlag for tillige at dømme efter ophavsretslovens § 77.

Bøden fastsættes til 10.000 kr. til henholdsvis Bryggeriet og Knud Bjerre. For sidstnævntes vedkommende er forvandlingsstraffen 10 dages fængsel.

Bryggeriet og Knud Bjerre skal efter sagens resultat betale sagsomkostninger til PP Møbler. Sagsomkostningerne er efter sagens værdi, forløb og omfang fastsat til dækning af advokatudgift med 30.000 kr. ekskl. moms, som skal betales af Bryggeriet og Knud Bjerre in solidum. Desuden skal Bryggeriet og Knud Bjerre hver især betale 3.300 kr. til dækning af forholdsmæssig retsafgift.

THI KENDES FOR RET:

Bryggeriet Skive ApS og Knud Bjerre skal in solidum betale 125.000 kr. til PP Møbler ApS med tillæg af procesrente fra den 29. maj 2019.

Bryggeriet Skive ApS forbydes at vise stole som vist i bilag 2 offentligt i Bryggeriet Skive ApS' restaurant Bryggeriet i Skive.

Bryggeriet Skive ApS skal udlevere 66 stole som vist i bilag 2, der er indkøbt af Knud Bjerre og benyttes i Bryggeriet Skive ApS' restaurant Bryggeriet i Skive, til PP Møbler ApS.

Knud Bjerre idømmes en bøde på 10.000 kr.

Forvandlingsstraffen er fængsel i 10 dage.

Bryggeriet Skive ApS idømmes en bøde på 10.000 kr.

Bryggeriet Skive ApS og Knud Bjerre skal in solidum betale 30.000 kr. til PP Møbler ApS og hver især betale PP Møbler ApS yderligere 3.300 kr. i sagsomkostninger.

De idømte beløb skal betales inden 14 dage.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

Publiceret til portalen d. 10-01-2020 kl. 10:01

Modtagere: Sagsøger PP Møbler ApS, Advokat (L) Anders Skov, Sagsøgte
Bryggeriet Skive ApS, Advokat (H) Peter Schønning